

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 52/25

Luksemburgā, 2025. gada 29. aprīlī

Tiesas spriedums lietā C-181/23 | Komisija/Malta (Pilsonība par ieguldījumu)

Savienības pilsonība: Maltas programma pilsonības piešķiršanai par ieguldījumu ir pretrunā Savienības tiesību normām

Savienības pilsonību nevar iegūt ar komerciālu darījumu

Lai gan dalībvalsts pilsonības piešķiršanas un zaudēšanas nosacījumu formulēšana ietilpst valsts kompetencē, īstenojot šo kompetenci, ir jāievēro Savienības tiesību normas. Pilsonības saikne ar dalībvalsti ir balstīta uz īpašām solidaritātes un lojalitātes attiecībām, kurām raksturīgs dalībvalsts un tās pilsoņu tiesību un pienākumu savstarpīgums. Ja dalībvalsts savu pilsonību un līdz ar to automātiski arī Savienības pilsonību piešķir tiešā apmaiņā pret iepriekš noteiktiem ieguldījumiem vai maksājumiem, izmantojot procedūru, kas pēc būtības ir darījums, tā acīmredzami neievēro šos principus. Šāda pilsoņa statusa “komercializācija” nav saderīga ar Līgumos iestrādāto Savienības pilsonības pamatkonceptiju. Tā ir pretrunā lojālas sadarbības principam un apdraud pilsonības piešķiršanas jomā pastāvošo dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos, uz kuru balstīta Savienības pilsonības nostiprināšana Līgumos.

Pēc Maltas Pilsonības likuma grozīšanas 2020. gada jūlijā Malta pieņēma tiesisko regulējumu¹ par kārtību, kādā notiek “Maltas pilsonības piešķiršana naturalizācijas kārtībā par īpašiem nopelniem tieša ieguldījuma veidā” (turpmāk tekstā – “2020. gada programma pilsonības piešķiršanai par ieguldījumu”)². Pamatojoties uz šo regulējumu, ārvalstu ieguldītāji, kuri izpildījuši vairākus, galvenokārt finansiālus, nosacījumus, varēja pieteikties naturalizācijai.

Komisija atzina, ka šis regulējums, ar kuru bija atļauta tādu personu naturalizācija apmaiņā pret iepriekš noteiktiem maksājumiem vai ieguldījumiem, kurām trūkst īstenas saiknes ar Maltu, ir uzskatāms par Savienības pilsonību reglamentējošo normu³ pārkāpumu un lojālas sadarbības principa⁴ neievērošanu. Tādēļ tā cēla Tiesā prasību pret šo dalībvalsti.

Tiesa nospriež, ka Malta, izveidodama un īstnodama 2020. gada programmu pilsonības piešķiršanai par ieguldījumu, kas pielīdzināma dalībvalsts pilsonības piešķiršanas komercializācijai un līdz ar to Savienības pilsoņa statusa komercializācijai, ir pārkāpusi Savienības tiesību normas.

Tiesa atgādina: katrai dalībvalstij ir rīcības brīvība formulēt nosacījumus, ar kādiem tā piešķir vai anulē pilsonību. Tomēr, īstenojot šo brīvību, tai ir jāievēro Eiropas Savienības tiesību normas. Proti, saistībā ar dalībvalsts pilsonības piešķiršanu nedz no Līgumu teksta, nedz to sistēmas nav iespējams izsecināt, ka to autori attiecībā uz dalībvalsts pilsonības piešķiršanu būtu gribējuši paredzēt izņēmumu no pienākuma ievērot Savienības tiesību normas.

Savienības pilsonība garantē brīvu pārvietošanos kopīgajā brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Šī kopīgā telpa ir balstīta uz diviem būtiskiem principiem: dalībvalstu savstarpēju uzticēšanos un valstu lēmumu savstarpējas atzīšanas principu. Savienības pilsonība ir apliecinājums fundamentālai solidaritātei starp dalībvalstīm, kuras pamats ir savstarpēju saistību kopums. Katrai dalībvalstij atbilstoši lojālas sadarbības principam ir jāatturas no jebkādiem pasākumiem, kuri varētu apdraudēt Savienības kopīgo mērķu sasniegšanu.

Tātad **dalībvalsts nevar savu pilsonību – un līdz ar to arī Savienības pilsonību – piešķirt apmaiņā pret iepriekš noteiktiem maksājumiem vai ieguldījumiem, jo šāda pilsonības iegūšana būtībā ir pielīdzināma parastam komerciālam darījumam. Šī prakse nedod iespēju nedz konstatēt, vai pastāv nepieciešamā solidaritātes un lojalitātes saikne starp dalībvalsti un tās pilsoņiem, nedz nodrošināt dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos, un tā ir uzskatāma par lojālas sadarbības principa neievērošanu.**

PIEZĪME. Pret dalībvalsti, kas nav izpildījusi no Savienības tiesībām izrietošos pienākumus, Komisija vai jebkura cita dalībvalsts var celt prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi. Ja Tiesa konstatē valsts pienākumu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij spriedums ir jāizpilda pēc iespējas drīzāk.

Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts neizpilda spriedumu, Komisija var celt jaunu prasību, lūdzot piemērot naudas sodus. Tomēr, ja Komisijai netiek paziņoti direktīvas transponēšanas pasākumi, Tiesa saskaņā ar Komisijas ieteikumu var piemērot sodus jau pirmajā spriedumā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktinformācija presei: *Stefaan van der Jeught* ☎(+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎(+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

¹ 2020. gada Noteikumi par pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem, kas pieņemti 2020. gada novembrī, pamatojoties uz 10. panta 9. punktu Maltas Pilsonības likumā, kurā grozījumi izdarīti ar 2020. gada Likumu par Maltas Pilsonības likuma grozījumu.

² 2020. gada noteikumu III un IV daļa ietvēra detalizētus noteikumus, kas reglamentē kārtību, kādā tiek izskatīti pieteikumi par naturalizāciju par īpašiem nopelniem un tiešiem ieguldījumiem Maltas tautsaimniecības un sociālās jomas attīstībā.

³ LESD 20. pants.

⁴ LES 4. panta 3. punkts.